

Meno a priezvisko:

krúžok:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	Σ

- (1) **Teória:** Nech $\sim$ je nejaká ekvivalencia na množine A . Ako je definovaný rozklad $A/\sim$?

Toto a nič iné: $A/\sim = \{[a]_{\sim} : a \in A\}$. Hlavne nie definícia rozkladu, o tom tá otázka zjavne nie je.

Zaveďme nový jednoduchý pojem: hovoríme, že ekvivalencia $\sim$ na posete $(A, \leq)$ je *konverná*, ak pre všetky $x, y, z \in A$ platí, že ak $x \leq y \leq z$ a $x \sim z$, potom $x \sim y$ aj $y \sim z$. Symbolicky:

$$(\forall x, y, z \in A)(x \leq y \leq z \text{ a zároveň } x \sim z) \Rightarrow (x \sim y \text{ a zároveň } y \sim z)$$

Uvažujme teraz poset $(A, \leq)$, kde $A = \{1, 2, 3, 4\}$ a $\leq$ je bežné usporiadanie prirodzených čísel.

- (a) Dokážte, že ak $\sim$ je konvexná ekvivalencia na A , potom rozklad $A/\sim$ nemôže obsahovať množinu $\{1, 3\}$ ako svoju triedu. Napíšte nejakú inú neprázdnu podmnožinu množiny A , ktorú nemôže obsahovať rozklad podľa konvexnej ekvivalencie ako svoju triedu.

Keďže $\{1, 3\}$ je jedna z tried ekvivalencie, vidíme, že $1 \sim 3$. Ale zároveň vidíme aj, že $1 \not\sim 2$ a aj $2 \not\sim 3$ (jedno z toho nám stačí). Teda pre $x = 1, y = 2, z = 3$ je splnená ľavá strana implikácie definujúcej konvexitu ale nie pravá. Teda implikácia nie je pravdivá a $\sim$ nie je konvexná ekvivalencia.

Ďalšie „zakázané“ triedy sú napr. $\{1, 4\}, \{2, 4\}, \{1, 3, 4\}$.

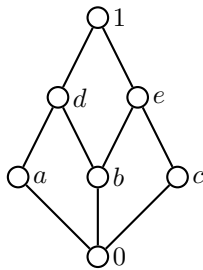
- (b) Napíšte všetky rozklady A podľa konvexných ekvivalencií.

Je ich osem.

- $\{\{1\}, \{2\}, \{3\}, \{4\}\}$;
- $\{\{1, 2\}, \{3\}, \{4\}\}; \{\{1\}, \{2, 3\}, \{4\}\}; \{\{1\}, \{2\}, \{3, 4\}\}$;
- $\{\{1, 2, 3\}, \{4\}\}; \{\{1\}, \{2, 3, 4\}\}; \{\{1, 2\}, \{3, 4\}\}$;
- $\{\{1, 2, 3, 4\}\}$.

- (2) **Teória:** Definujte kongruenciu na zväze.

Nech L je tento zväz:

Nech $\Theta_1, \Theta_2, \Theta_3$ sú ekvivalencie na L dané pomocou rozkladov takto:

$$L/\Theta_1 = \{\{0, a, b, d\}, \{c, e\}, \{1\}\}$$

$$L/\Theta_2 = \{\{0\}, \{a, b, c\}, \{d, e\}, \{1\}\}$$

$$L/\Theta_3 = \{\{0, a, b, d\}, \{c, e, 1\}\}$$

Pre každú z týchto Θ_i urobte toto:

- Ak Θ_i nie je kongruencia na L , dokážte že Θ_i nie je kongruencia.

- Ak Θ_i je kongruencia na L , nakreslite diagram zväzu L/Θ_i .
  - Θ_1 nie je: okrem iného $d\Theta_1b, e\Theta_1c$, avšak nie je pravda že $d\vee e = 1\Theta_1e = b\vee c$.
  - Θ_2 nie je: okrem iného $a\Theta_2a, a\Theta_2b$, avšak nie je pravda že $a\vee a = a\Theta_2d = a\vee b$.
  - Θ_3 je, faktorový zväz je zrejímavý.

Niektu spopularizoval medzi pospolitým ľudom nesprávne tvrdenie, že ekvivalencia Θ na zväze je kongruencia práve vtedy, keď triedy ekvivalencie sú podzväzy. To nie je pravda (viď Θ_1). Je to nutná podmienka, ale nie postačujúca. Nejaký ten bod som za to dával, lepšie ako nič.

- (3) **Teória:** Napíšte Lagrangeovu vetu.

Uvažujme grupu kvaterniónov $Q_8 = \{1, i, j, k, -1, -i, -j, -k\}$, ktorej Cayleyho tabuľka je

.	-1	-i	-j	-k	1	i	j	k
-1	1	i	j	k	-1	-i	-j	-k
-i	i	-1	k	-j	-i	1	-k	j
-j	j	-k	-1	i	-j	k	1	-i
-k	k	j	-i	-1	-k	-j	i	1
1	-1	-i	-j	-k	1	i	j	k
i	-i	1	-k	j	i	-1	k	-j
j	-j	k	1	-i	j	-k	-1	i
k	-k	-j	i	1	k	j	-i	-1

- (a) Nájdite podgrupu grupy Q_8 generovanú množinou $\{-j\}$ a nakreslite jej Cayleyho tabuľku.

$$\langle \{-j\} \rangle = \{1, -1, j, -j\}.$$

- (b) Nájdite dvojprvkovú podgrupu grupy Q_8 a nakreslite jej Cayleyho tabuľku. Nájdite všetky pravé kosety tejto podgrupy v grupe Q_8 .

Jediná dvojprvková podgrupa Q_8 je $H = \{1, -1\}$. Napodiv zatiaľ skoro nikto nemal pravé kosety, bolo to špeciálne spravené tak, aby sa vám to robilo ľahko: $\{\{1, -1\}, \{i, -i\}, \{j, -j\}, \{k, -k\}\}$.

- (c) Dokážte, že Q_8 nemá trojprvkovú podgrupu.

Q_8 má 8 prvkov, 3 nedelí 8, zvyšok je jasný z Lagrangeovej vety.

Dalo sa aj bez toho, ale bolo to ťažšie korektne dokázať, mohli ste ísť na vec napr. takto:

Každá trojprvková podgrupa H musí obsahovať aspoň jeden z prvkov $\{i, -i, j, -j, k, -k\}$. Každý z týchto prvkov však generuje štvorprvkovú podgrupu, čo je spor s predpokladom $|H| = 3$.

- (4) **Teória:** Definujte permutáciu na množine.

Nech A je množina $\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$. Uvažujme permutácie f, g množiny A dané predpismi $f(x) = 8 - x$, $g(x) = ((3x) \bmod 8)$, kde „mod 8“ značí zvyšok po delení 8.

- Zapište f a g ako súčin cyklov.
- Určte rád f v grupe S_7 .
- Vypočítajte $f \circ g$ a $g \circ f$ a výsledok zapište ako súčin cyklov.

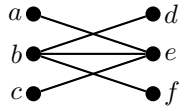
Toto ste zbabrali. Pritom to bolo jednoduché.

$f = (17)(26)(35)$, $g = (13)(26)(57)$, f má rád 2, $f \circ g = g \circ f = (15)(37)$.
Robili ste toto: zapísali ste si napr. f ako (7654321) a potom ste s ním narábali ako s cyklom.

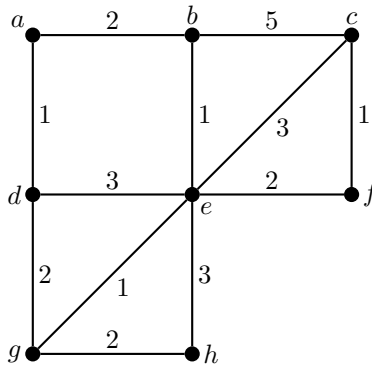
Ešte sa k tomuto príkladu vrátim, možno ho opravím znovu a menej prísne.

- (5) **Teória:** Čo je invariant? (V teórii grafov, samozrejme.)

Nech G_1 je takýto graf.

- (a) Nájdite 3 automorfizmy G_1 a zapíšte ich ako permutácie množiny vrcholov grafu G_1 , t.j. ako súčin cyklov.
 (b) Nakreslite nejaký súvislý jednoduchý bezslučkový graf G_2 , ktorý má rovnako veľa vrcholov a hrán ako G_1 , ale nie je izomorfný s G_1 .
 (c) Dokážte, že váš graf G_2 nie je izomorfný s grafom G_1 .
Nebudem písať riešenie. Niektorí nevedia zapísať permutáciu. Vyskytovali sa nesprávne odpovede ako $(abc)(def)$.
- (6) Dijkstrovým algoritmom určte najkratšie cesty z vrcholu a do všetkých vrcholov.

Nemilosrdne som strhával body tým, ktorí „predlžovali“ cesty.